Ч. 232. Субота 29 (16) жовтня 1910. Рік XX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почт.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників пасаж Гавсмана 9 і в ц.к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року К 2·40
на чверть року К 1·20
місячно . . . К —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року К 5·40
на чверть р. К 2·70
місячно . . . К —·90
Поодиноке число 6 с.

## Вісти політичні.

*Справа ческо-німецкої угоди. — З краєвих соймів. — Делеґациї.*

Дотеперішний хід угодових переговорів між Чехами і Німцями так представляє ся: Ґоловні домагання Німців відносили ся до сойму, щоби его поділити на національні куриї з додатком не-національної куриї великої посїлости з правом vet-а в національних справах і до краєвого виділу, щоби его поділити на ческу і німецку секцию. В справах язикових Німці домагали ся подїлу краю на язикові округи. Трудности, що в тих справах виринули, були слїдуючі: На національні куриї в соймі і секциї в краєвім виділї Чехи ніяк не могли пристати, бо се було би першою уступкою з принципу неділимости ческого королївства. Дали отже Німцям такі уступки, що вправдї політичної єдности краю не нарушають, а в результатї запоручають Німцям самоуправу в їх національних справах. Замість подїлу сойму на куриї з правом vet-а, Чехи предложили Німцям постанову, після якої для ухвал в справах національних і зміняючих конституцию треба квалїфікованої більшости. Реферати в національних і шкільних справах будуть приділювані членам дотичної народности.

Замість домаганих Німцями секций краєвого виділу, Чехи поставили компромісовий внесок, полягаючий на тім, що краєвий маршалок має з національної точки погляду розділяти реферати і що краєвий виділ рішає в ґрупах; кожда ґрупа радить в присутности представителя другої ґрупи, а коли ухвали ґрупи видадуть ся єму для єго народности шкідливі або небезпечні, може відкликати ся до повного засїданя. Члени поодиноких ґруп мають право взаїмно вглядати в акти другої ґрупи, так що переступленє компетенциї або приниманє суперечних ухвал буде виключене. Ті предложеня Німці приняли.

Справа язикових округів, з виїмком міста Праги, не стрінула особливих трудностий. Обі сторони вели єї так, щоби зберегти свої інтереси а не займати чужих.

Прийшло також до порозуміня в справі автономічних урядників. Управильнено єї після ключа населеня. До порішеня лишає ся ще справа урядової мови міста Праги, бо хоч всї инші справи внаслїдок опозициї ческих радикалів будуть остаточно порішені доперва нинї, то в політичних кругах удержує ся думка, що угода вже так, як заключена.

Коли нинї оба субкомітети приймуть обовязуючі ухвали з текстами принятих постанов, збере ся для їх принятя повна національно-політична комісия і предложить їх соймови. Остаточне виготовлеє дотичних законопроєктів потреває також кілька днів, так що ческий сойм збере ся ще з кінцем сего місяця, а найпізнійше 2 або 3 падолиста.

Віденьска праса живо обговорює ческо-німецку угоду. „N. fr. Presse“ називає єї угодою між народами, яка впровадить в політику цїлком нові вартости. По єї заключеню Чехія мала би в парламентї заступників, що не ішли би окремо, але часто сполучували би ся до спільної акциї, а то спричинило би в палатї послів цїлком нові преміси і можливости на лавах правительства і послів Чехія може стати збірним політичним понятєм, що містить в собі послів двох народностий.

В тирольскім соймі зголосив християньско-соц. пос. Шрафль проєкт виборчої реформи, опертий на загальнім, рівнім і безпосереднім виборчім праві та заосмотрений в клявзулю трилїтної осїлости. Нове виборче право до сойму має опирати ся на виборчім праві громадскім і то так в містах, як і в селах. На основі того законопроєкту мали би виборче право до сойму всї, що мають виборче право в громадї, мешкають в однїй громадї від 3 лїт і мають 24 лїт житя та австрийске горожаньство. Се вне-

## Росийскою почтою.

(З польского. — З оповідань Мих. Ролле).

(Конець).

Пан Амврозий, підрядний скарбовий урядничина, привіз з довголїтної служби на Кримі, крім синього носа ордер сьв. Станислава найнизшого степени.

Загально звістно, що росийске правительство іменно тим відзначенєм найщедрійше надїляє більше або менше заслужених, що коли би „Станиславчиків“ з цїлого царства на однім місци поставити, утворили би хиба величезну армію, котра могла би навіть ставити чоло японьскій навалї. Але пану Амврозію видавало ся, що єго медаль викликує пошану у звичайних людий та й прибирав ся в него при кождій нагодї.

Передусім припинав „сьв. Станислава“ все до кляпи сурдута, коли рушав де в яку дорогу.

— Все, бачите — поясняв — в дорозї люди инакше глядять на декорованого кавалєра і конї на почтї скорше дістанеш і лїпші, і „ємщик“ инакше везе. Що ордер, добродію, то ордер....

І якийсь час мусїв справдї той добрячий „сьв. Станислав“ віддавати пану Амврозію чимало прислуги, коли він єго товариство так дуже собі хвалив. Однак вкінци і на тім поли стрітив єго немилий і упокоряючий завід.

Ніч була темна, хоч око вибери; осїнний дощик кропив без перерви, почтовий дзвінок зойчав в глухім степі, конї чалапали по болотї, значучи найлїпше кожду пядь дороги, яку кождого дня перебували.

Пан Амврозий, в мундуровій шапцї на лисїючій голові, закутаний в плащ, потонув в дрімотї, киваючи ся на всї сторони за кождим сильнїйшим похиленєм почтового візка.

Вилетїти з него зовсїм не бояв ся, бо в часї своєї довгої урядничої служби тілько ночий провів в подібний спосіб, вижидаючи терпеливо кождої нової стациї, під котрої стріхою в часї перепряганя коний, простягав кости, огрів ся і потягнув з підручної флящини кілька разів порядно „очищеної“.

І тепер отвираючи що якийсь час очи, споглядав бездушно перед себе в надії, що кождої хвилї замиготять серед слоти і осїнної мраки слабі огники у вікнах почтової стациї.

Остаточно доволїк ся до бажаного місця хвилевого відпочинку, що однако час був так страшний, що навіть пса не годило ся виганяти з хати, а листова почта відійшла вже в одну і другу сторону, отже стация потопала в пітьмі, а старий жид, відправивши з відповідною повагою приписані молитви, удав ся також на добре заслужений спочинок по цїлоденнім трудї і біганинї.

— Ого, а то що знов? — воркнув пан Амврозий. — Сплять всї? Гей там! отвирати! — закричав, бючи кулаком в двері сїний.

Заспаний паробок вихилив голову, а побачивши в сьвітлї держаної в руцї лїхтарнї припиятого до грудий подорожного „сьв. Станислава“, побіг наляканий до комнати, де став за ноги торгати заспаного жида і верещав єму над головою, що приїхав несподївано якийсь великий урядник з ордерами, ґубернатор або „який инший ісправник“, страшенно гнїває ся... кричить о конї.

Мошко вискочив з під перини мов молодець, накинув на плечі славутску бурку, яку одержав перед чверть столїтєм від „пана дідича“ в сусїдства за поміч при віднайденю украдених коний, післав паробка до стайнї, а сам вхопивши лїхтар з запаленою лоївкою, перепуджений побіг до сїний, де гудів громовий голос пана Амврозия...

Тут — як сам о тім відтак з вдоволенєм соті рази оповідав — ткнуло єго щось, що однако чорт не такий страшний, як єго відмалював з першого сну збуджений Василь. Отже підсунув блимаючу лоївку під синій ніс крикливого гостя і усьміхнувши ся глумливо, воркнув:

— Станиславчик! Велике менї ай вай! Не треба!

Згасив гордо сьвічку і вернув байдужно під перину, лишаючи засоромленого „достойника“ в товаристві Василя і „ємщиків“, котрі побачивши поведенє Мошка з паном, зовсїм не мучили ся надто скорим приготовленєм для него нової почти.

„Сьв. Станислав“ спочив від тої памятної події в укритю, добуваний на сьвітло денне

сене принято вже в комісиї виборчої реформи. В повній палаті грозить єму та небезпечність, що через неприсутність неприхильних реформі елементів може не бути відповідного комплету до єго ухваленя.

В моравскім соймі чеські клерикали і феодали внесли були інтерпеляцию до Намістника в справі послідних бурливих демонстраций, звернених против нових податкових предложень. На днях відповідав намістник на ту інтерпеляцию. Він жалував ся, що до таких ексцесів доси ще ніколи не прийшло, як сим разом. Власти сконсиґнували всю силу, яку мали до розпорядимости, особливож обставили соймовий будинок оружною силою. Мимо того мусить намістник з жалем сконстатувати, що перед соймовою палатою прийшло до подій, котрі суть не тілько протизаконними, але котрих годі погодити зі спокійними нарадами сойму. Правительство як найострійше осуджує ті події. Вкінци грозив намістник, що на випадок, коли би зайшла обава, що подібні демонстрациї повторять ся, власти цілковито замкнуть всї улиці кругом соймового будинку і ужиють асистенциї значної скількости войска. — На дневний порядок сойму прийде невдовзі справа громадскої виборчої ординациї. Щоби ту зміну ухвалити, на те в моравскім соймі треба, щоби за нею голосувало 93 послів (на всїх 151) без огляду на число присутних.

В долішно-австрийскім соймі відбуває ся тепер дебата над новим реґуляміном для служби. Про велике значінє того реґуляміну можна вносити хочби по тім, що він в самім Відни обходить понад сто тисяч родин. Новий реґулямін для служби, хоч затримує богато старих і невідповідних постанов, але обіймає і кілька важнійших уліпшень.

Войскова комісия австрийскої делеґациї радила вчера дальше над звичайним войсковим буджетом. Промовляли дел. Зайц іменем соцiялістів, Ґрубер іменем рільників і референт Козловский, котрий доповняв поясненя міністра війни Шенайха. На тім покінчено загальну дискусию, а на нинїшнім засїданю відбуде ся дискусия подрібна.

Крім того радила вчера комісия для справ заграничних і для Босни і Герцеґовини. При обговорюваню справ босаньско-герцеґовиньских виголосив експозе спільний міністер скарбу бар. Буриян і оповів історию анексиї та давав поясненя о реформах, які в тих краях вже переведено і які ще мають перевести ся. В дискусиї забирав голос цїлий ряд бесїдників.

## Новинки.

Львів, дня 28-го жовтня 1910.

— **Іменованя.** Львівский висший суд краєвий іменував авскультантами: пров. концепіста дирекциї поліциї у Львові Ром. Бачиньского і практикантів судових: Вільг. Шрагера, Гірша Розенманна, дра От. Брунштайна, Ізаака Правіна, Ал. Кеніґсберга, Вол. Яворского, Тит. Кавальця, Юр. Курдияка, Окт. Авріте, дра Зигм. Цаллїка, Евг. Льонкевича, Генр. Гартлїба, Людв. Сьвехло, Ів. Козбура, Теоф. Гродзїцкого, Ів. Кашлера, Каз. Цьвічиньского, Ел. Гіршгорна, Ем. Булку, Альф. Лясковского, Ярос. Проскурницкого, дра Тад. Яншевского, Ів. Крикевича, Ад. Саранецкого, Теод. Корчиньского, Ром. Білїнкевича, дра Абр. Горовіца, Стан. Шалайко, Вит. Бенецкого, Йос. Квятковского, Мик. Самовича, Мих. Школьного, Авр. Тарнавского, Ст. Косїковского, Ст. Малковского, Кавт. Якубовича і Ів. Фіцнера.

— **Краєвий Союз Шкільний** у Львові просить отсим наших громадян, котрі займають ся шкільними справами, на нараду, що відбуде ся дня 2 падолиста о год. 10 перед пол. в комнатах „Львівскої Руси“ (Ринок ч. 10). На порядку дневнім: 1) Заснованє товариства „Рідна Школа“. 2) Справи фінансові й орґанізация приватного українського шкільництва. Хто наміряє взяти участь в тій нараді, зволить як найскорше зголосити свою участь письменно, щоб оминути всяких непорозумінь в дни нарад.

— **Із Станиславова.** На загальних зборах „Станиславівского Бояна“, які відбули ся дня 23 с. м., вибрано слїдуючий видїл: Голова проф. Чайківский, заст. голови проф. Евг. Якубович, діріґент проф. О. Бачиньский, діріґентка п. М. Зелиньска, заст. діріґента п. В. Іваницкий, секретар проф. М. Гаврилів, видїлові: проф. О. Пашкевич і К. Біберяк, заст. видїл.: проф. С. Клепоущак і п. Ф. Величко.

— **Огні.** Дня 22 с. м. вибух огонь в місточку Поморянах зборівского повіта і знищив два доми і 7 будинків господарских разом з цїлим сегорічним добутком. Крім того згинули в огни дві ялівки, а один погорілець попік собі лице і руки. Погорівші господарства не були обезпечені від огню. — В понедїлок дня 24 с. м. вибух о 1 год. в ночи огонь в Княгинині-кольониї під Станиславовом і згоріла реальність Вінкентия Слапи. Огонь при помочи сторожи огневої і войска удало ся зльокалїзувати.

— **Осторожно з порошком цинамоновим.** Константинопольска рада санїтарна остерігає перед купованем товченого цинамону і подає таку причину того: Бажанем кождого побожного Перза єсть, щоби єго по смерти поховали на кладовищи в Кербеля або в Неджет, сьвятих місцях Перзів, що належить до секти шиїтів, для котрої одинокою сьвятою книгою єсть лиш коран. Позаяк ті місцевости лежать по другій стороні перского заливу в Туреччинї, то труна небіжчика, щоби він довго держав ся, вкладають до оловяної домовини, обсипають потовченим на порошок цинамоном, котрий дуже добре консервує тїло померших в теплих краях і не допускає так борзо до гнитя. В той спосіб запакованого трупа везуть в Кербелї або Неджета, де єго виймають з домовини і після перского обряду миють, а відтак складають на вічний упокій. Порошок з тих трупів купують опісля всілякі торговельники, особливо жиди в Баґдаду, котрі єго висилають відтак до Европи.

— **Нещасливі пригоди.** На стацию ратункову зголосив ся тамтої ночи робітник заведеня електричного, Никола Радваньский, котрому кусник зеліза протяв рогівку в оці так глубоко, що він мабуть стратить око. — В броварі акцийнім боднар Михайло Гнатко спотикнув

---

лише в торжественних хвилях. Пан Амврозий однако до смерти не міг дарувати Мошкови того злекговаженя „польского“ — як то все з притиском підчеркував — ордеру.

Оповідав менї один з визначних людий на Українї:

По кількатиждневій слоті вихилило ся липневе сонце зза хмар.

Почтовий шлях, котрим я їхав від зелїзничої стациї до столицї ґубернїї, представляв довгу ленту болота.

Подільский чорнозем розмок немилосердно, навіть легкі візки тонули в нїм повнісше оси, а подорожний, примушений конечностию переїздити ті простори, волік ся з найбільшим трудом, по кільканацять верст на день, відпочиваючи в кождій коршмі, в кождім місточку, де аби єму зробити можливим вхід до заїзду, лучив хитрий господар драбини візка з брамою „готелю“ довгою дошкою, по котрій подорожний — пригадуючи собі дитинні літа — з'їздив в отверті на встяж гостинні ворота.

Добивши ся з величезним трудом до почтової стациї в Т., на немале здивованє місцевого арендатора, відтятого вже від трех днів від цїлого цивілїзованого сьвіта, попросив я о коні.

— Коні... — бурмотів мій давний знакомий — добре вам говорити: давай коні, а хто менї винагородить, як они потоплять ся в болотї? От, нехай вельможний пан заждуть до завтра, сонце сьвітить, може трохи боками підосхне. Велю наставити самовар, маю знамениту жидівску рибу, яйця...

— На самовар, рибу і яйця згода, але їхати дальше нинї ще мушу, маю завтра важний судовий термін.

— Ой, ой! — зойкнув господар. — Годі вам відмовити. Кому иншому я не дав би коний на затрату, вам мушу. Нехай-но пан розгостять ся в палатї, попоїдять і відпічнуть, а я щось вигадаю.

— Іване! Іване! — крикнув крізь вікно — принеси панови миднйцю і відро води!

На ті слова я мимохіть поглянув в замаране зеркало і сердечно розсьміяв ся, побачивши в нїм мою стать, обліплену просто густим, товстим болотом, дуже добре надаючу ся до страшеня воробцїв або свавільних дітий.

Аби добре умити ся, мусів я з'ужити кілька ведер води; жидівска риба смакувала менї, як нїколи перед тим і по тім; покріпивши ся отже, простягнув я ноги на софі і терпеливо дожидав заряджень арендатора почтової стациї.

Станув він вкінци в дверех, жартобливо усьміхнений, а рівночасно із за вікон доніс ся до моїх уший звук дзвінків.

Я зірвав ся з канапи і виглянув крізь вікно.

Перед ґанком стояли малі саночки, в котрих з трудом могли помістити ся дві особи, запряжені в чотири добре випочаті і годовані коні.

— А то що знов за комедия? — спитав я мого приятеля Шмуля.

— Ніяка комедия — відповів він весело. — На колесах не поїдете, а малі непідковані сани будуть совгати ся по болотї, як по маслї. Іван, мудрий хлоп, доставить вас цїло і здорово до Н., а що там по дорозї трохи поля дідичам притолочить, не велика для них кривда і так урожаї сего року, славити Бога, хороші. Нехай пан лиш сїдають, бо шкода часу, а конї не хотять стояти. Дурні конї, не знають, яка їх жде робота.

Я сїв побіч Івана. Він стягнув в руках поводи, свиснув на свою чвірку, відозвали ся дзвінки і конї рушили чвалом з перед стациї.

Що наш поїзд, в половинї липня хиба незвичайний, викликував у стрічних селян правдиву давовижу, не потребую додавати. Однак і то певна річ, що лише завдяки тій вигадцї мого старозавітного приятеля, правда що не без кількох пригод, доволїк ся я по пятьох годинах до стациї в Н., де старий Янкель наробив з зачудованя тілько крику, що цїла єго рідня вибігла на ґанок, аби дивувати ся вигадцї свого дотепного земляка, а менї пригадав ся бачений десь знаменитий рисунок Франца Костржевского з уміщеним під ним двостихом: „Як їздити, то санною — як шалїти, то за панною“ — і я відотхнув з полекшою на гадку, що доля устерегла мене хоч від панни в родї чарівних винаходу незабутного варшавского гумориста.

*

Невисловлену розкіш справляє їзда почтою в зимі, коли сніг покриє безкраї, здаєть ся, простори грубою веретвою, а сонце розпалює в маленьких єго кришталках міріяди искор, що можуть спорити о першеньство з брилянтами найперщого рода.

Закутаний в медвежі шуби з бараницею на ногах примикаєш очи неспосібні глядїти в ту сияючу білість і чуєш лиш від часу до часу покрики захопленого шаленостию скаженої їзди „ємщика“, протяжне: „держісь барін!“

Телеґрафічні стовпи, придорожні дерева, корчі вкриті снїгом миготять тобі перед очима, селянин на звук дзвінка уступає з дороги, а твоя чвірка жене дальше і дальше, аж піною вкрита, задихана, зариє ся копитами в снїг, здержана сильною і вправленою рукою візника перед ґанком нової почтової стациї, до котрої ще перед кількома тиждням мусів ти волїчи ся майже цїлий день.

„Ємщик“, одержавши за правдиво кавалерску їзду щедрий даток, кланяєсь тобі з усьміхом, а ти пересївшись на нові санки, женеш дальше в степ...

Справдї одинока то їзда!

ся на обруч і впав на камінь так нещасливо, що зломив руку. — В тартаку Стримбі коло Надвірної згинув сими днями робітник Федір Костій від того, що клєць підчас вкладаня его на віз роздушив ему груди.

— Перепудила ся огню. Перед кількома днями подали ми звістку, що із заведеня божевільних в Кульпаркові втекла мала дівчина Анна Покричко. Отже вчера придержали ту дівчину на ул. Коперника, де она виголодніла блукала ся. Дитина подала в поліцiї, що єсть сиротою і походить з Мишина коло Коломиї. Она служила у учителя в Мишині, звідки вислали єї до Коломиї за орудками. В Коломиї переходила она улицею, де як-раз горіло; она так перепудила ся огню, що забігла на стацію зелізничу і там сховала ся до будки гальмівника на вагоні поїзду товарового і в той спосіб дістала ся до Львова, де блукала ся голодна по улицях і ночувала по пивницях ріжних домів. Мабуть чи не божевільність так говорить з дитини.

— Жертва горівки. В Млинівці під Станиславовом знайдено сими днями тіло 50-літної Іванни Саверчукової. Трупа відставлено до трупарні на кладовищи а переведені доходженя виказали, що Саверчукова вертаючи пяна домів, впала з моста до млинівки і утопила ся.

## Наука, штука і література.

— Подорож довкола землі, весела товариска гра для науки і забави. Видане Руского Тов. педагогічного у Львові. Ціна 1 К 50 с.

Під повисшим заголовком видало Руске Товариство педагогічне дуже хорошу гру, першу досі того рода у нас, пригожу дуже для шкільної дітвори і старшої молодежи а навіть інтересну і для старших осіб, при помочи котрої можна весело оповести вільні хвилі чи то дома в кружку родиннім, чи в інститутах, бурсах, захоронках або й в читальнях по селах. Для сільскої молодежи, котра покинула школу і не має дальше нагоди образувати ся, ся гра особливо тим важна, що попри забаву дає граючим можність призбирати собі бодай маленького географічного знаня, котре тим більше останесь в памяти, що на гарно і вірно після фотографій з природи виготовлених образках дає можність познакомити ся з ріжними сторонами цілої землі і всілякими типами людий.

До згаданої гри належать: 1) Картон, на котрім видко в хороших червонвх обвідках понумеровані від 1—43 образки, представляючої всілякі види і типи. Саму середину картона займає образок ч. 43 (на котрім кінчить ся гра), котрий представляє велику бурсу Руского Товариства педагогічного у Львові, а довкола неї групують ся насамперед образки з видами тих руско-українських земель, через котрі іде подорож, як н. пр. Звенів, Київ, Канів (з могилою Т. Шевченка), Чернівці. Дальше ідуть вже види з ріжних сторін сьвіта як:

Монахів, Відень, Рим, середна Африка з людоїдами Ням-Ням, Мадагаскар (з міністром Раінітналявон), Мекка, Калькута, Тихий океан, Сан Франціско, Ніягара, Сідне, полудневе і північне Ледове море, типи Японки і Бурятки, Москва (Кремль), Петербург, Атини, Етна, Париж (з вежею Айфля) і Гамбурґ. — 2) Чотири фіґурки наліплені на картоні, котрі треба витяти і приготовити відповідно після припису до гри а котрі представляють: пішотинця, наколесника, самоїздника і їздця. Всї ті фіґурки уставляють ся з початку гри на образку ч. 1 і звідси починає ся їзда довкола землі. — 3) Дві гранки, котрими чотири особи стаючі до гри (але можуть грати і три або й дві) кидають після приписів до гри, і — 4) книжочка, в котрій містить ся поучене, як треба приготовити ся до гри і як грати а відтак і правила гри. За першим разом треба очевидно правила гри читати.

Все то разом містить ся в гарнім пуделку, на котрім хороший стишок Вп. п. Малицкої так в своїй другій половині промавляє до грачів:

Та чим дальше у чужину,
Рвесь душа на Україну
І дістати радаб крил —
І знов кінь з пішеходом,
Наколесник з самоходом
Навздогони мчать що сил.
А коли у Львові стали,
„Славно!“ — гуртом закричали —
Переможець най живе!
А за те, що славу має,
Рідну школу пай згадає,
Скине гріш на Р. Т. П.
Щоб і ми як другі в сьвіті
Засияли у просьвіті,
Шляхом поступу ішли,
А навчившись між чужими
Працювали над своїми,
Кращу долю віднайшли.

„Подорож довкола сьвіта“ так красна гра, а ціна єї в порівнаню з подібними у инших народів так низька, що она повинна би знайти собі приступ в як найширші круги нашої суспільности, а передовсім звертаємо увагу на то, що она надає ся знаменито для молодіжи по сільских читальнях, де побіч хорального сьпіву могла би давати приятну і хосенну розривку.

— Рускі диктати до шкільної і приватної науки. На підставі правописних правил зладив і методичними вказівками доповнив Иосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича. Друге поправлене і розширене видане.

Правопись то зверхна форма вислову мови в письмі і форми тої треба учити ся, хоч би она так легка була як в нашій правописи. На науку правописи повинні особливо уважати школи народні, котрі кладуть підвалини до дальшої науки. Знаменитим підручником до сеї науки єсть якраз отся книжка, котрої в короткім часї появило ся вже друге видане, що єсть найліпшим доказом єї ужиточности. Навіть найліпшому педаґоґови трудно зараз підобрати до науки правописи такі диктати, котрі якраз відповідали би потребі. В сім підручнику знайде кождий учитель все, що потреба, уложене систематично до сеї науки, а тим облекшить собі труди і тим ліпше і лекше поведе саму науку. Книжка ся повинна длятого знаходити ся в руках кождого учителя, тим більше, що ціна єї всего лиш 80 сотиків, з додатком 5 сот. на почтове порто.

— Домашна кухня. (Як варити і печи?) Зладила Леонтина Лучаківска. Львів 1910. Накладом Миколи Заячківского. З друкарні Івана Айхельберґера, Львів, Ринок ч. 10. — Ціна одного примірника 1 К 50 с.

Єсть то перша оригінальна наша куховарска книжка і можна сказати, появила ся дуже в пору, бо брак такого підручника дуже давав ся відчувати. Книжка ся обнимає слідуючі відділи: Росоли і зупи: зимні зупи, додатки до зуп; соси до мяса. — Мяса: воловина, вепровина, телятина, баранина; дріб. Риби; риби морскі. Дичина. — Паштети: паштетики; тїсто француске і крухе до паштетів. — Ярина. — Компоти. — Салати. — Перекуски до снідань. — Ріжні масла до снідань. — Леґуміни. — Ґалярети. Соси до леґумін. На тім кінчить ся часть перша.

Друга часть обнимає всілякі печива, торти, склиці або ґлязури, морожене, каву, чай, чоколяду, лімонаду, горячі напитки а наконець поучене про накрите стола до більших принять. Книжка містить в собі загалом 457 всіляких приписів. За так низьку ціну одержати тілько приписів — се одно вже повинно бути заохотою, щоби наші пані господині старали ся придбати собі сей підручник.

## Телеґрами.

Відень 28 жовтня. Войскова комісия австрийскої делеґациї веде дальші наради над войсковим буджетом. Дел. Томашек вніс резолюцию против занадто великого числа офіцирів в армії австрийскій, не позістаючій у відповіднім відношеню до числа вояків. Бесідник виступав против інституциї однорічних охотників.

Ченстохова 28 жовтня. З властий слідчих позістає ще на Ясній Горі Бахтяров, помічник прокуратора з петроківского окружного суду і відбирає дальше зізнаня. Із знайдених в кели о. Ізидора підроблених ключів до скарбниці надає ся один до отвираня замку під ослоною чудотворної ікони. Власти слідчі дожидають приїзду епископа Здзітовецкого, щоби в его присутности зробити пробу.

Петербург 28 жовтня. В кругах бюрократиї панує переконане, що найпізнїше около Нов. Року настану поважні зміни в адміністрациї Царства польского.

Париж 28 жовтня. „Echo de Paris“ доносить, що небавком мають настати важні зміни на важних становищах дипльоматичних. Французскі амбасадори з Петербурга і Константинополя будуть відкликані.

Атини 28 жовтня. Приклонники Ралліса і Мавроміхаліса підписали протоколи, в котрих обовязують ся не ставити кандидатів при виборах до народних зборів.

— Львівский руский народний театр „Рускої Бесіди“, під дирекцією Иосифа Стадника. Саля „Ґвязди“ ул. Францїшканьска ч. 7.

В суботу дня 29 жовтня „Галька“, опера в 4 діях Ст. Монюшка. Виступ Ф. Лопатиньскої.

В неділю дня 30 жовтня пополуднева вистава о 3 год. по вниженій ціні „За двома заяцями“, комедия міщаньска зі сьпівами і танцями в 4 діях М. Старицкого.

Ціни місць враз з додатком на фонд емеритальний артистів, та оплатою для бідних міста: Крісло 1-рядне 2 К 50 с., II-рядне 2 К, III-рядне 1 К 75 с., Партер 85 с., для учеників, війска і селян 55 сот.

Раз куплених білетів каса не перемінює, анї не звертає за них гроший. Білети продає Книгарня Наук. Тов. ім. Шевченка, Ринок ч. 10 (Телефон ч. 875), а в день вистави від год. 6 вечером каса театру.

Дирекция звертає увагу, що не вільно вприваджувати на салю дітий без білету.

Початок представлень о 7 вечером.

## Надіслане.



За редакцию відповіда: Адам Креховецкий.

В друкарнї В. Ловиньского під зарядом І. Надопада. (Телефона ч. 527).